

Datum
2024-10-18

Ert referensnummer
Fi 2024/01273
Vår referens
Patrick Joyce

Finansdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

fi.registrator@regeringskansliet.se
stina.pettersson@regeringskansliet.se

Remissvar – Förenkla och förbättra! (SOU 2024:36)

Inledning

Utredningens huvuduppdrag har varit att analysera på vilket sätt och vilken omfattning de särskilda reglerna för utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag kan förenklas. I uppdraget betonas att det är särskilt angeläget att skapa goda villkor för små och växande företag.

Utredningen har väl beskrivit riskerna med att äga och driva företag. De flesta företag har varit små och startats tack vare en entreprenör. Vinst och utdelningar är av stor betydelse för att entreprenören ska våga ta risken att starta verksamheten och för att andra ska våga investera i verksamheten. Det är därför viktigt att regelverket utformas så att det ger incitament för entreprenörer och potentiella entreprenörer att satsa på verksamheter i Sverige. Det är så ökad sysselsättning, ökad tillväxt och ökade skatteintäkter uppnås.

Almega representerar närmare företag inom tjänstesektorn med 600 000 anställda. Tjänstesektorn är helt dominerande när det gäller nyföretagande. Inom tjänstesektorn startas 60 000 nya företag varje år, vilket motsvarar 85 procent av alla nya företag som startas. Antalet nya företag är störst inom kunskapsintensiva tjänsteföretag där drygt 20 000 nya företag startas varje år. Nyföretagandet inom tjänstesektorn är avgörande för innovationskraften och förnyelsen inom det svenska näringslivet.

Frågan om goda villkor för små och växande företag är central för Almega. Vi välkomnar därför utredningens ambition att förenkla skattereglerna för fåmansföretag och till en del minska beskattningen av dessa.

Enligt utredningens egen konsekvensanalys innebär utredningens förslag att beskattningen av fåmansbolag varaktigt minskar med 330 miljoner om året och att den sammantagna administrativa bördan minskar med en tredjedel.

Almega tillstyrker därför de flesta av de förslag som utredningen lägger, med några undantag.

I följande text åter vi huvuddelen av utredningens förslag och Almegas synpunkter på dessa. Övriga förslag och bedömningar från utredningen lämnar Almega utan synpunkter.

Almegas synpunkter på utredningens förslag

Förenklad beräkning av lönebaserat utrymme

Utredningens förslag:

Delägare som äger andelar i fåmansföretag eller andelar som fortsätter att vara kvalificerade får tillgodoräkna sig ett lönebaserat utrymme vid beräkning av gränsbeloppet. Det lönebaserade utrymmet är 50 procent av den del av löneunderlaget som fördelas på delägarens andelar i företaget och som överstiger åtta inkomstbasbelopp.

Löneunderlaget ska beräknas på samma sätt som i dag och fördelas med lika belopp på andelarna i företaget. Om två makar är delägare i samma företag ska det lönebaserade utrymmet beräknas gemensamt för makarnas andelar och därefter fördelas med lika belopp på makarnas andelar i företaget. Det lönebaserade utrymmet för delägarens samtliga andelar i företaget ska maximalt kunna uppgå till 50 gånger egen eller närståendes lön.

Almegas synpunkter:

Förslaget innebär att löneuttagskravet och kapitalandelskravet slopas. Almega välkomnar förslaget.

Utredningen ser som en förutsättning för dessa borttaganden att det från en delägars löneunderlag ska dras ett belopp om åtta inkomstbasbelopp, med vissa lättnader endast när det gäller makar.

Utredningen har beaktat risken att delägare efter ett slopat lönekrav minskar sina löneuttag, vilket skulle kunna leda till att delägare får ett sämre skydd av de allmänna försäkringar som är kopplad till lönenivå. Med hänvisning till genomförda analyser konstaterar dock utredningen att löneuttagen ändå anpassas till en nivå om åtta inkomstbasbelopp som upprätthåller försäkringsskyddet. Almega anser att detta bör följas upp framöver.

Definitionen av dotterföretag slopas

Utredningens förslag:

Den nuvarande definitionen av dotterföretag för 57 kap. slopas i den del som avser aktiebolag. Dotterföretagsdefinitionen ska även fortsättningsvis gälla för dotterföretag som är svenska handelsbolag och i utlandet delägarbeskattade juridiska personer.

Almegas synpunkter:

Almega accepterar att den nuvarande definitionen slopas. Dock anser Almega att möjligheten att tillgodoräknas sig löneunderlag från indirekt ägda företag bör utökas ytterligare.

När 3:12-reglerna fr.o.m. 2006 genomgick sin stora reformering var en av grunderna för förbättringarna att beakta reglernas inverkan på ägarens risktagande. Även vid ägarnivåer som är mindre än sådana som konstituerar ett dotterföretagsförhållande kan delägaren förutsättas ha ett betydande inflytande över företagets beslut om investeringar och bär en betydande del av företagets risker. Betydelsen av detta samägande drivs bland annat fram av den bristande tillgång till kapital som råder för små och medelstora företag.

Det finns starka skäl för regeringen att föreslå lägre ägarandelsgränser när det gäller möjligheterna att tillgodoräkna sig löneunderlag från indirekt ägda företag.

Möjligheten att tillgodoräkna sig utbetalda löner i ett företags dotterföretag bör i vissa fall begränsas

Utredningens förslag:

Vid beräkningen av löneunderlaget ska ersättningar till arbetstagare i företagets dotterföretag inte räknas med om dotterföretagets verksamhet finansierats genom aktieägartillskott eller kapital som grundar sig i sådana tillgångar som likställs med andelar enligt 3 § andra stycket, och det sammanlagda beloppet av sådana kapitaltillskott överstiger aktiekapitalet i dotterföretaget och 25 miljoner kronor. Vid den prövningen ska det bortses från sådana kapitaltillskott som lämnats av samtliga ägare i dotterföretaget i proportion till deras andel i dotterföretagets aktiekapital. Om ersättningar till arbetstagare i företagets dotterföretag inte räknas med ska inte heller dotterföretagets andelar i andra företag räknas med vid beräkningen av löneunderlaget.

Almegas synpunkter:

Almega avstyrker förslaget som har för allvarliga brister för att genomföras.

Bestämmelsen anges syfta till att begränsa rätten att tillgodoräkna sig ett lönebaserat utrymme från dotterföretag endast när det framstår som uppenbart att den skattesänkning som det lönebaserade utrymmet medför inte står i proportion till delägarnas kapitalinsats och risktagande. Utredningens förslag skulle dock riskera att allvarlig påverka andra situationer än det syftar till att motverka.

En första fråga är vilken betydelse förslaget skulle få i en situation där ett moderföretag som mottagit koncernbidrag från ett dotterföretag kompenserar dotterföretaget för detta bidrag, efter sedvanligt avdrag för den skattekostnad moderföretaget påtagit sig. Transaktionerna sker för att åstadkomma en sådan neutralitet som koncernbidragsreglerna är avsedda att skapa förutsättningar för. Har företaget låtit nyckelpersoner bli delägare i dotterföretaget för att åstadkomma en effektiv företagsstyrning, kommer det av moderbolaget återbetalda beloppet inte ges i proportion till deras andel i dotterföretagets aktiekapital. Om tillskottet överstiger 25 miljoner kronor skulle moderföretaget med förslaget förlora hela löneunderlaget. En sådan konsekvens skulle allvarligt skada näringslivet.

Ett grundbelopp införs

Utredningens förslag:

Ett grundbelopp om fyra inkomstbasbelopp införs. Grundbeloppet ska fördelas med lika belopp på andelarna i företaget. Den som äger andelar i flera företag får inte tillgodoräkna sig mer än ett grundbelopp. Om de belopp som har fördelats på en och samma delägares andelar i flera företag sammanlagt överstiger ett grundbelopp ska grundbeloppet vid beräkningen i stället fördelas på delägarens andelar i dessa företag i förhållande till storleken på andelsinnehaven i företagen.

Almeegas synpunkter:

Almega accepterar den föreslagna nivån på grundbeloppet och att det begränsas per individ men har vissa synpunkter.

Almega anser att när en delägare äger kvalificerade aktier i mer än ett bolag behöver delägaren själv få välja från vilket bolag grundbeloppet ska beräknas. Detta skulle bli mer rimligt eftersom förslaget om kvotering endast tar hänsyn till ägarandelar, inte aktiviteten i bolagen. Ett helägt bolag med begränsad verksamhet skulle, enligt förslaget, få en större andel av ett schablonbelopp än ett stort bolag där ägarandelen är mindre.

Ingen uppräkningsränta på sparade utdelningsutrymmen

Utredningens förslag:

Sparade utdelningsutrymmen förs vidare till senare beskattningsår utan ränteuppräkningsränta.

Almegas synpunkter:

Almega avslår förslaget eftersom ränteuppräkningsränta är väsentlig för att inflationsskydda regelverket.

Ett gemensamt takbelopp för utdelningar och kapitalvinster

Utredningens förslag:

Ett gemensamt takbelopp för kapitalvinster och utdelningar införs. Takbeloppet ska uppgå till 90 inkomstbasbelopp och gälla för utdelningar och kapitalvinster som beskattats som tjänsteinkomster under beskattningsåret samt de två föregående beskattningsåren. Takbeloppet ska som huvudregel gälla per delägare. Utdelningar och kapitalvinster till närstående får dock beaktas vid beräkningen.

Almegas synpunkter:

Almega tillstyrker förslaget.

Indexregeln och kapitalunderlagsregeln avskaffas

Utredningens förslag:

Index- och kapitalunderlagsreglerna slopas från och med den 1 januari 2026. Bestämmelserna får dock tillämpas för beskattningsår som avslutas före den 1 januari 2029.

Almegas synpunkter:

Almega har förståelse för förslaget. Samtidigt kan det komma att visa sig att ett antal delägare får en kraftigt förändrad beskattningssituation som inte framstår som legitim. Almega anser att Finansdepartementet i så fall bör överväga att låta reglerna kvarstå, eller på annat sätt kompensera för effekter som kan uppstå.

Beräkning av lönebaserat utrymme vid andelsbyten

Utredningens förslag:

Bestämmelsen om att efter ett andelsbyte beräknas gränsbelopp under beskattningsåret för en mottagen andel som om den var en andel i det avyttrade företaget slopas. Om en kvalificerad andel har mottagits genom ett andelsbyte

får även ersättning som betalats ut under den del av året som föregick andelsbytet ingå vid beräkningen av det lönebaserade utrymmet för den mottagna andelen. För tiden före andelsbytet ska då den genom andelsbytet avyttrade andelen ligga till grund för beräkningen. Vid beräkningen av löneunderlaget ska i dessa fall kontant ersättning avse belopp som betalats ut från det avyttrade företaget och dess dotterföretag.

Almegas synpunkter:

Almega tillstyrker förslaget.

Ett gemensamt tjänstebelopp för både utdelning och kapitalvinst

Kommitténs förslag:

Reglerna för beräkning av tjänstebelopp för utdelning och kapitalvinst vid andelsbyten respektive vid partiella fissioner förenklas. I stället för att beräkna ett tjänstebelopp för utdelning och ett tjänstebelopp för kapitalvinst vid andelsbyten ska ett gemensamt tjänstebelopp som gäller för både utdelning och kapitalvinst vid andelsbyten beräknas. Detsamma ska gälla vid partiella fissioner. Tjänstebelopp för utdelning och kapitalvinst vid andelsbyte respektive vid partiell fission ska motsvara vad som enligt nuvarande regler utgör tjänstebelopp för kapitalvinst vid andelsbyte respektive tjänstebelopp för kapitalvinst vid partiell fission.

Almegas synpunkter:

Almega tillstyrker förslaget.

Beskattningen när tjänstebeloppet uppgår till noll kronor

Utredningens förslag:

Om tjänstebeloppet för en andel som mottas vid ett andelsbyte eller en partiell fission är noll kronor ska andelen anses som kvalificerad under fyra beskattningsår efter andelsbytet eller den partiella fissionen, eller under den kortare tid som hade följt av de allmänna bestämmelserna om andelsbytet eller den partiella fissionen inte hade genomförts.

Almegas synpunkter:

Almega stöder förslaget.

Almega anser dock att en justering av motsvarande slag även behövs när tjänstebeloppet överstiger noll kronor. Annars uppnås inte en beskattning motsvarande vad som hade skett om andelsbytet eller den partiella fissionen inte hade genomförts.

Beskattningen av andelar som erhållits med stöd av en andel som mottagits vid ett andelsbyte eller en partiell fission.

Utredningens förslag:

En andel som förvärvats med stöd av en särskilt kvalificerad andel ska inte anses kvalificerad om förvärvaren lämnat marknadsmässig ersättning för den förvärvade andelen. Endast om en andel förvärvats med stöd av en särskilt kvalificerad andel och det inte har lämnats någon ersättning för andelen, eller om ersättningen understiger andelens marknadsvärde ska andelen anses som kvalificerad. Om det i ett sådant fall, hör ett tjänstebelopp vid andelsbyte eller partiell fission till den andel som förvärvet grundas på, ska tjänstebeloppet fördelas mellan den förvärvade andelen och den andel som förvärvet grundas på. Om det till den andel som förvärvet grundas på hör ett separat utdelningsutrymme ska även detta utdelningsutrymme fördelas på ett motsvarande sätt.

Fördelningen ska göras vid tidpunkten när andelen förvärvas. Den del av tjänstebeloppet som ska fördelas till en förvärvad andel ska motsvara den förändring (minskning) av marknadsvärdet som förfarandet medför för den andel som förvärvet grundas på. När ett belopp som motsvarar tjänstebeloppet har tagits upp till beskattning ska den förvärvade andelen inte längre anses som kvalificerad.

Almegas synpunkter:

Almega tillstyrker förslaget.

Särskild beräkning av omkostnadsbelopp och turordningsregler vid avyttring av kvalificerade andelar som förvärvats med stöd av en särskilt kvalificerad andel

Utredningens förslag:

När en andelsinnehavare avyttrar andelar av samma slag och sort som den andel som har förvärvats med stöd av en särskilt kvalificerad mottagen andel ska avyttringen ske i viss turordning. Andelar som anses som särskilt kvalificerade för att de har förvärvats med stöd av en särskilt kvalificerad andel som mottagits vid ett andelsbyte eller en partiell fission ska vid tillämpning av genomsnittsmetoden för beräkning av omkostnadsbelopp inte anses vara av samma slag och sort som andra andelar som andelsinnehavaren äger.

Almegas synpunkter:

Almega tillstyrker förslaget.

Karensregeln och vissa andra tidsgränser sänks med ett år

Utredningens förslag:

Vid tillämpningen av den utvidgande fåmansföretagsdefinitionen ska flera delägare anses som en delägare om de själva eller genom någon närstående är eller under något av de fyra föregående beskattningsåren har varit verksamma i betydande omfattning i ett företag som omfattas av regeln. Vid bedömningen av om en andel är kvalificerad ska hänsyn tas till om delägaren eller någon närstående under beskattningsåret eller något av de fyra föregående beskattningsåren har varit verksamma i betydande omfattning i ett företag som omfattas av regeln, vilket även inkluderar företag som bedriver samma eller likartad verksamhet. I samband med en bedömning av om utomståenderegeln är tillämplig ska förhållandena under beskattningsåret och de fyra föregående beskattningsåren beaktas. Om ett företag upphör att vara fåmansföretag ska, under förutsättning att övriga villkor är uppfyllda, en andel anses kvalificerad under som mest fyra beskattningsår därefter. Vid tillämpning av regeln om skatteberäkning inom familjen ska hänsyn tas till beskattningsåret och de fyra föregående beskattningsåren.

Almegas synpunkter:

Almega tillstyrker förslaget.

Överväganden och förslag beträffande utomståenderegeln

Utredningens förslag:

Kravet på utomstående ägande i betydande omfattning bör preciseras i lagtexten. Detta krav bör uttryckligen anges uppgå till minst 30 procent.

Almegas synpunkter:

Almega tillstyrker förslaget.

Utökad uppgiftsskyldighet för delägare

Utredningens förslag:

Den som innehar andelar som är kvalificerade enligt bestämmelserna i 57 kap. inkomstskattelagen ska årligen i sin inkomstdeklaration lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa bestämmelserna om utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar. Uppgifterna kan således behöva lämnas

oavsett om delägaren har mottagit utdelning eller ska redovisa kapitalvinst ett visst beskattningsår eller inte.

Almegas synpunkter:

NSD avstyrker den utökade uppgiftsskyldigheten för delägare, då det kommer innebära en påtagligt ökad administrativ börda för den enskilde delägaren.

För Almega

Fredrik Östbom, näringspolitisk chef

.....

Patrick Joyce, chefekonom

.....